

німецький фразеологізм *Etwas hinter die Ohren schreiben* перекладається на українську мову *Зарубати собі на носі*. Одразу виникає питання, чому німці записують це саме за вухами? Раніше більшість домовленостей вкладалися усно та для цього потрібні були свідки, часто як свідків брали дітей. А щоб вони гарно все запам'ятовували, то їм давали потиличника. Таким чином, суть домовленості формально фіксувалася на дитячих вухах [3].

Художній переклад вважається творчим процесом, який вимагає прояву креативності. Перекладач має використовувати ці здібності та власні знання не тільки для краси та гармонійності перекладу, а для його вірності. Тобто він має перекласти твір так, щоб переклад був природним та зрозумілим [2]. Наприклад, під час перекладу відомого вірша Генріха Гейне «Ein Fichtenbaum steht einsam» Леонід Первомайський замінив *der Fichtenbaum* (*перекладається як ялина*) на *кедр*. Цей творчий прийом було застосовано для гармонійного акценту на нерозділене кохання між кедром та пальмою. Адже дослівне вживання назви дерева жіночого роду (ялина) не дозволило б підкреслити, що вірш про кохання між чоловіком та жінкоюю [1].

Отже, при художньому перекладі перекладач повинен не тільки мати високу компетентність, а й підходити до цього процесу творчо, бути обізнаним у питаннях культурних аспектів обох мов, уміти знаходити зрозумілі відповідники та при цьому зберігати колорит оригінального твору.

Література:

1. Кадоб'янська, Н. М. *Зарубіжна література*. Харків: ТОВ «Сиція», 2017. 271с.
2. Кияк, Т. Р. *Перекладознавство*. Вінниця: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. 543 с.
3. Чуйко, Г.В. *Переклад ідіом з німецької мови*. 20 червня 2018. URL: <https://everest-center.com/pereklad-idiom-z-nimetskoyi-movi/>
4. Kaindl, K., *Transfiction*. Vienna: JohnBenjaminsPublishing, 2009. 373 p.
5. Schäffner, *Developing Translation Competence*. Birmingham: JohnBenjaminsPublishing, 2010. 244 p.

Трохименко А. С., студентка
Поліщук Н. М., к. філол. н., доцент
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького

ABSENTIV ALS NEUE ZEITFORM

Die Sprache entwickelt sich stets. Viele phonetische, lexikalische und grammatische Besonderheiten entstehen immer mehr. Aber sie existieren zuerst nur in der Alltagsrede. Je mehr neue Regeln in der Umgangssprache entstehen, desto schneller werden sie in der Standardsprache benutzt. Aber wenn man solche neuen

Regeln in den Texten trifft, sind sie unbekannt für den ausländischen Leser, der nur 6 Zeitformen kennt. Deshalb kommt solch ein Problem vor: wie soll es korrekt verstehen und übersetzen **soll**.

Ich war heute schon einkaufen statt ich habe heute schon eingekauft.

Er ist gerade arbeiten statt er arbeitet gerade.

Wir waren unsere Mutter anrufen statt wir haben unsere Mutter angerufen.

Sind diese Sätze falsch gebildet? Oder ist es etwas Neues?

Im vorliegenden Beitrag wird die neue Zeitform *Absentiv* betrachtet, der in keinem Buch und in keinem Kurs bisher erklärt war. *Absentiv* ist eine Zeitform, die sowohl in der Gegenwart als auch in der Vergangenheit existiert. Aber diese Zeitform kann man mit Präsens, Perfekt und Präteritum nicht vergleichen. Aus diesem Grunde kommt die Frage: "Was ist der *Absentiv*? Wofür dient er?". Der *Absentiv* ist eine Zeitform, die in der Umgangssprache existiert und hilft die Aktionsdauer oder die Handlung im Prozess zu zeigen. Man kann der *Absentiv* mit den englischen Zeitformen wie Present Continuous und Past Continuous vergleichen. [1]

Den *Absentiv* bildet man mit dem Hilfsverb „sein“ und Infinitiv des semantischen Wortes. Wenn man den *Absentiv* in der Gegenwart bildet, wird das Hilfsverb „sein“ im Präsens konjugiert und am Ende des Satzes das zweite Verb gestellt [2] z. B. die Konjugation des Verbs „joggen“:

Ich bin joggen

Du bist joggen

Er, sie, es ist joggen

Wir sind joggen

Ihr seid joggen

Sie, sie sind joggen [3]

Wenn der *Absentiv* in der Vergangenheit gebildet wird, wird das Hilfsverb „sein“ im Präteritum konjugiert und ein anderes Verb im Infinitiv am Ende des Satzes gestellt. [2] z. B. die Konjugation von dem Verb „einkaufen“.

Ich war einkaufen

Du warst einkaufen

Er, sie, es war einkaufen

Wir waren einkaufen

Ihr wart einkaufen

Sie, sie waren einkaufen [3]

Kenntnisse vom *Absentiv* helfen nicht nur bei der Übersetzung des Textes, sondern auch bei der Kommunikation mit den deutschen Muttersprachlern, die ihn häufig benutzen. Man kann ihn nicht nur verstehen, sondern auch frei und leicht benutzen. Mithilfe dieser Kenntnisse kann man wie Muttersprachler klingen. Deshalb soll man neue grammatische Erscheinungen in der Umgangssprache bemerken, um die Sprachkenntnisse und Übersetzungsfähigkeiten zu entwickeln.

1. Diese Zeitform hast du NOCH NICHT GELERNT I *Deutsch lernen b2, c1*. 21. Mai 2023. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=PIQKBnJ8oUw>

2. Hentschel, E. Deutsche Grammatik. Göttingen : Hubbert & Co. GmbH & Co. KG, 2010. 404 S.
3. Stollhans, S. „Ich bin dann mal Deutschen lernen!“: Der Absentiv im DaF-Unterricht. *German as a foreign language*. No. 1, 2015. S. 44–71 .

Тюрпека Н.О., студент
Овсієнко Л.О., к.філол.н., доцент
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького

ПЕРЕКЛАД ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ З КОМПОНЕНТОМ «GOLD» В НІМЕЦЬКІЙ МОВІ

Фразеологія – частина мовознавства, що якнайкраще передає дух народу, його сенси і форми мислення. Предметом фразеології як окремого розділу мовознавства виступає дослідження природи фразеологізмів, властивих їм структурних і семантичних ознак, а також джерел формування і закономірностей функціонування у мовленні [1]. Водночас, сучасне мовознавство визначає фразеологію як сукупність фразеологічних одиниць конкретної мови, форми її існування, додаткової лексико-семантичної системи (жаргону, сленгу, професійної мови, аргю) або індивідуального стилю мовця [2].

Питання перекладу фразеологічних одиниць є повсякчас актуальним, і вивчення цього питання входить до нагальних проблем сучасної лінгвістичної науки. Аналіз фразеологічних одиниць потребує залучення чіткої класифікації, як-от морфолого-синтаксичної чи лексико-семантичної. Відповідно до цих класифікацій, фразеологічні одиниці можна поділити наступним чином:

- **фраземи-іменники:** *die goldene Mitte, der goldene Schnitt, das goldene Buch* [3];
- **фраземи-прислівники:** *aus Gold geschmiedet* [3];
- **фраземи-дієслова:** *jemandem eine goldene Brücke bauen, Gold wert sein, Gold in der Kehle haben, um das goldene Kalb tanzen, goldig sein, sich eine goldene Nase verdienen, etwas mit Gold aufwiegen lassen, ein Herz aus Gold haben, mit einem goldenen Löffel im Mund geboren sein* [3];
- **ідіоми:** *Es ist nicht alles Gold, was glänzt; nach Golde drängt, am Golde hängt doch alles, Morgenstund hat Gold im Mund* [3].

Аналізуючи наведені фраземи з метою їх адаптації та перекладу цільовою мовою, в нашому випадку українською, можемо умовно поділити матеріал на наступні категорії:

- **різні за змістом, але аналогічні за значенням фразеологічні одиниці:** *sich eine goldene Nase verdienen* – озолотитися;
- **Прямі відповідники, що повністю збігаються за образністю та змістом:** *ein Herz aus Gold haben* – мати золоте серце, *die goldene Mitte* – золота середина.

Отже, тема фразеології залишається і до сьогодні актуальною і постійно привертає увагу дослідників до свого вивчення.

Література:

1. Бодик О. П., Рудакова Т. М. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія: навч. посіб. / О.П. Бодик, Т.М. Рудакова. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 416 с.
2. Селіванова О. О. Лінгвістична енциклопедія. Полтава : Довкілля-К, 2010. 844 с.
3. Німецько-український фразеологічний словник (НУФС) : у 2-х т. / [укад. В. І. Гавриць, О. П. Пророченко]. К.: Радянська школа, 1981. Т. I. А–К.

Фатєєва Г. Е., студентка
Стройкова С. А., к. філол. н., старший викладач
Черкаський національний університет
ім. Богдана Хмельницького

ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ ЗАГАЛЬНОНАРОДНОЇ МОВИ

Мова є спільним засобом спілкування для всього народу і вважається спільною власністю нації. Кожна мова має свої варіації, такі як літературна мова, народно-розмовна мова, діалекти, просторіччя, койне і суржик [1, с. 44].

Літературна мова – це стандартизована версія мови, яка використовується у багатьох аспектах суспільного життя. Ця форма мови існує як в усній, так і в писемній формі, і призначена для формального спілкування та повсякденного обміну інформацією. Літературна мова зазвичай формується на основі одного або кількох діалектів, часто вбираючи в себе елементи з інших мовних форм. Цей процес дозволяє їй розвиватися і адаптуватися з часом, розширюючи свою структуру і лексику для відповідності змінам у суспільстві [1, с. 44; 2, с. 98; 3, с. 325; 4 с. 71].

Діалект – це варіант мови, який може мати унікальні особливості в фонетиці, граматиці та лексиці, і зазвичай асоціюється з певними географічними або соціальними групами. Ці особливості відображають культурні, історичні та соціальні реалії тих, хто ними користується. Є два основні типи діалектів: територіальні та соціальні. Територіальні діалекти формуються в певних географічних районах і мають чітко виражені межі. Соціальні діалекти, або соціолекти, пов'язані з конкретними соціальними групами і можуть включати, наприклад, професійні жаргони або молодіжний сленг. Особливості діалектів включають їхнє функціональне та соціальне обмеження: багато з них використовуються переважно в сімейному або побутовому контексті та часто